

اثر عصاره الکلی میوه عروسک‌پشت‌پرده بر رشد و نمو جفت در موش صحرایی حامله نژاد

ویستار

مهناز نسیمی^{*}، میترا حیدری نصرآبادی^۲، عبدالحسین شیروی^۳

چکیده

در این تحقیق اثرات ناهنجاری‌زای عصاره الکلی میوه عروسک‌پشت‌پرده روی رشد و نمو جفت در روز ۴ و ۶ بارداری در موش صحرایی مورد بررسی قرار گرفته است.

۳۰ سر موش ماده رت به طور تصادفی به ۶ گروه تقسیم شدند گروه کنترل، گروه تجربی ۱ و ۲ که هر یک در روزهای ۶ و ۴ بارداری دوزهای ۸ و ۱۰ گرم بر کیلوگرم وزن بدن حیوان از عصاره الکلی میوه عروسک‌پشت‌پرده را دریافت می‌کردند و گروه تجربی ۳ که در روز ۶ بارداری دوز ۱۲ گرم بر کیلوگرم وزن بدن حیوان از عصاره الکلی میوه عروسک‌پشت‌پرده را دریافت کردند. تمام جفت‌ها از رحم در روز ۱۵ بارداری خارج گردیدند و از نظر ریخت‌شناختی و بافت‌شناختی بررسی شدند.

تجزیه و تحلیل به دست آمده نشان داد که تزریق داخل صفاقی عصاره الکلی میوه عروسک‌پشت‌پرده در روزهای ۶ و ۴ بارداری به موش حامله باعث کاهش معنی‌دار قطر، وزن و حجم جفت‌های گروه‌های تجربی در مقایسه با گروه کنترل گردیده است. همچنین بررسی‌های ریخت‌شناختی نشان داد که هاله خون در درصدی از جفت‌های گروه‌های تجربی در مقایسه با گروه کنترل وجود داشته است. به علاوه بررسی‌های بافتی جفت‌های گروه‌های تجربی، افزایش معنی‌دار تعداد سلول‌های هوف بوئر را در مقایسه با گروه کنترل نشان می‌دهد.

عصاره الکلی میوه عروسک‌پشت‌پرده به واسطه جلوگیری از تقسیم و تمایز سلولی و کاهش عملکرد بعضی از آنزیم‌ها و هورمون‌ها احتمالاً می‌تواند بر رشد کمی جفت‌ها و تمایز بعضی از سلول‌ها تاثیر منفی داشته باشد. با توجه به اثرات فیزیولوژیک گزارش شده برای فیزالین‌ها از جمله فیزالین F احتمال می‌رود بخشی از اثرات تراتوژنیک عصاره الکلی مربوط به این فیزالین‌ها باشد ولی برای نتیجه‌گیری قطعی و نهایی نیاز به تحقیقات کمی و کیفی بیشتری در این مورد می‌باشد. بنابراین به زنان باردار توصیه می‌شود تا تکمیل شدن تحقیقات در مورد این گیاه دارویی در زمان بارداری از این گیاه استفاده ننمایند.

کلمات کلیدی: عصاره الکلی، عروسک‌پشت‌پرده (گیاه)، جفت (حیوان)، سلول‌های هوف‌بوئر، بارداری، موش صحرایی، ناهنجاری‌زایی.

مقدمه

در عصر حاضر با توجه به اثرات درمانی و تاثیرات قابل توجه گیاهان دارویی نسبت به داروهای شیمیایی، بررسی اثر این گیاهان در دستور کار محققین قرار گرفته است. گیاه عروسک‌پشت‌پرده به عنوان یک گیاه دارویی در درمان محدوده وسیعی از بیماری‌ها شامل مشکلات ادراری، سنگ کلیه و مثانه، تب، التهاب، یبوست، آرتریت و روماتیسم به کار گرفته می‌شود. همچنین در طب سنتی به عنوان داروی سقط‌کننده جنین و ضد بارداری شناخته شده است [۲۳ و ۲].

در سال ۱۹۸۶ برای اولین بار توسط Dornberger به خواص ضد توموری گیاه *Physalis angulata* پی بردند [۷]. در ایران بررسی‌های انجام شده توسط دکتر وصال

*- نویسنده مسئول مکاتبات (nasimi_m@yahoo.com)

۱- کارشناس ارشد زیست‌شناسی علوم جانوری گرایش تکوینی

۲- استادیار زیست‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند

۳- استادیار زیست‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان

و همکارانش نشان داد که تزریق داخل صفاقی عصاره آبی میوه عروسک پشت پرده به موش‌های صحرایی ماده ۱۰۰ درصد *Diestrus* ایجاد و از تعداد نوزادان متولد شده و سطح پروژسترون پلازما کاسته است و همچنین فعالیت آنزیم کراتین کیناز *BB* ۱ رحم (پروتئین القاکننده استروژن) نیز مهار وابسته به زمان را نشان می‌دهد [۲۱]. همچنین در سال ۱۹۹۶-۱۹۹۵ توسط دکتر وصال و همکارانش اثر آنتاگونیستی استرادیول عصاره آبی عروسک پشت پرده روی مغز مطرح شد و نشان داده شد که عصاره منجر به مهار آزادسازی هورمون گنادوتروفین هیپوتالاموس و آزاد شدن هورمون لوتئینی کننده هیپوفیز با کاهش فعالیت گلوکوکورتیکوئیدها در هیپودوروزناز غده هیپوفیز و هیپوتالاموس گردیده است [۲۰ و ۱۷]. در سال ۱۹۹۴ اثرات بیولوژیک عصاره آبی عروسک پشت پرده بر روی موش‌های حامله در روزهای مختلف توسط دکتر پریور، ترابزاده و رئیس‌دانا مورد بررسی قرار گرفت و نشان داده شد که عصاره آبی گیاه می‌تواند بر سیستم عصبی مرکزی و سقط جنین و نیز تغییر شکل اندام‌های حرکتی تاثیر گذار باشد [۱].

در سال ۱۹۹۲ توسط *Chiang* و همکارانش اثرات مهاری فیزالین *B, F* روی چند سلول سرطان خون انسان در محیط آزمایشگاه گزارش داده شد [۶].

در سال ۲۰۰۶ در محیط زنده و آزمایشگاه فعالیت ضد توموری فیزالین *B, D* گیاه *Physalis angulata* توسط *Ferreira* و همکارانش مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد که هر دو ترکیب فعالیت سمیت ضد سلولی قابل توجهی را علیه چند دودمان سلول سرطانی نشان داده‌اند [۸].

در سال ۲۰۰۷ اثرات عصاره الکلی عروسک پشت پرده بر ناباروری موش صحرایی ماده توسط منتظری و همکارانش مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد که عصاره بر بارداری و تخم‌گذاری تاثیر منفی می‌گذارد [۱۱].

گونه *lycium* از جنس فیزالیس شامل ترکیباتی از جمله زاگزانتین دی‌پالمیتات (ایزومراز لوتئینی و مشتقی از بتا کاروتن) است و به عنوان یک ترکیب فعال اصلی در گیاه، لکه زرد شبکه را از انحطاط حفظ می‌نماید [۱۴].

به علاوه گیاه شامل بعضی ترکیبات استروئیدی است که فیزالین نامیده می‌شوند. اثرات ضد توموری فیزالین‌ها به ویژه فیزالین *F* در محیط آزمایشگاه بر چند دودمان سلول سرطان خون انسان و دودمان سلول سرطانی انسان *Colon-HA22T* (هیپاتوما)، هیلا، *KB* (نازوفارنکس)، *Calu-1* (ریه) و سه دودمان سلول سرطانی *205* (کولون)، *H1477* (ملانوما)، *Hep-2* (حجره‌ای) و *B401* حیوانی (گلیوما) گزارش شده است. همچنین، تاثیر فیزالین *F* در محیط زنده بر سرطان خون لنفوسیت *P388* [۵ و ۶] و نیز فعالیت ضد توموری فیزالین *B, D* در محیط زنده و آزمایشگاه علیه چند دودمان سلول سرطانی گزارش شده است [۸]. برای گلیکوآلکالوئیدهای موجود در این گیاه اثرات ضد انگلی گزارش شده است [۱۳]. از ویتافیزالین *B*، ویتافیزالین *C* و فیزالین *B* این گیاه در درمان اختلالات طحال و به عنوان داروی مدر و مسهل استفاده می‌شود [۹]. در واقع شاید خواص ضد استروژنی عصاره اتانولی ناشی از وجود گلیکوزید استروئید گیاه عروسک پشت پرده باشد [۱۶]. آلکالوئیدهای موجود در گیاه از طریق مهار آنزیم توپوایزومراز *II* در فعالیت ضد توموری نقش دارند [۱۳ و ۳]. همچنین فیزالین‌ها از خود فعالیت‌های ضد تب نشان می‌دهند [۵ و ۶]. همین‌طور اثر مهاری گلیکوآلکالوئید بعضی از *Solanum*‌ها روی رشد تریپانوزوم کروزوی در محیط کشت گزارش شده است [۴]. بنابراین، با توجه به خواص ذکر شده برای این گیاه مقرر گردید که در تحقیق حاضر اثرات تراتوژنیک این داروی گیاهی بر جنین و جفت مادران باردار بررسی شود.

مواد و روش کار

حیوانات: در این تحقیق ۳۰ سر موش رت ماده نژاد ویستار به وزن 200 ± 10 گرم از موسسه سرم و واکسن سازی رازی

1- کراتین کیناز آنزیمی است که از دو زیر واحد *B* اختصاصی برای بافت مغز و *M* مخصوص بافت عضلانی تشکیل شده ترکیب این زیر واحدها سه ایزوآنزیم ایجاد می‌کند مانند *CK-BB* (کراتین کیناز *BB*)

دقت ۰/۰۰۱ گرم، جفت‌ها با استریومیکروسکوپ تحقیقاتی بررسی شدند.

مطالعات بافت‌شناسی: نمونه‌ها پس از فیکس شدن در فیکساتیو بوئن به مدت ۲۴ ساعت و آب‌گیری با الکل اتیلیک از درجات نزولی به صعودی و شفاف شدن در تولوئن در پارافین قالب‌گیری شدند و سپس توسط میکروتوم با ضخامت ۷ میکرون برش‌گیری و با تکنیک رنگ‌آمیزی هماتوکسیلین و ائوزین رنگ‌آمیزی شدند.

روش آماری: اطلاعات براساس آزمون آماری One-Way ANOVA و تست LSD با استفاده از نرم‌افزار 16.0 SPSS و سطح معنی‌دار $p \leq 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت (اختلاف معنی‌دار بین گروه‌ها به صورت ستاره نشان داده شد.

$p \leq 0/05$ (*) و $p \leq 0/01$ (**) و $p \leq 0/001$ (***)].

میانگین و انحراف معیار به صورت $(\bar{X} \pm SEM)$ بیان گردید.

نتایج

هدف این تحقیق بررسی اثرات تراژونیک عصاره الکی میوه عروسک پشت پرده با دوزهای متفاوت ۸ و ۱۰ و ۱۲ گرم بر کیلوگرم وزن بدن حیوان بر تغییرات مورفولوژیکی جفت در موش صحرائی بود. فاکتورهایی که در این رابطه مورد بررسی قرار گرفتند شامل اندازه وزن، حجم و قطر جفت‌ها بود. نتایج نشان داد:

۱- نتایج روز ۴ بارداری نشان می‌دهد که تمامی ۶۵ جفت گروه کنترل سالم بودند ولی در رحم‌های گروه تجربی یک، از ۵۶ جفت، ۵۱ جفت طبیعی (۹۱/۰۷٪) و ۵ جفت هاله خون (۸/۹۲٪) را نشان دادند. از ۵۶ جفت گروه تجربی دو، ۵۰ جفت طبیعی (۸۹/۲۸٪) و ۶ جفت هاله خون (۱۰/۷۱٪) را نشان دادند (شکل ۱).

۲- نتایج روز ۶ بارداری نشان می‌دهد که تمامی ۶۵ جفت موش‌های گروه کنترل سالم بودند ولی در رحم‌های گروه تجربی ۱، از ۵۳ جفت، ۴۷ جفت طبیعی بودند (۸۸/۶۷٪) و ۶ جفت هاله خون (۱۱/۳۲٪) را نشان دادند. از ۴۹ جفت

کرج تهیه گردید. پس از انتقال به محل انجام آزمایش ۲۰-۱۵ روز به حیوانات فرصت داده شد تا با محیط جدید سازگاری پیدا کنند. حیوانات در شرایط دمایی ۲۵-۲۳ درجه سانتی‌گراد و تحت شرایط نوری استاندارد ۱۲ ساعت روشنایی و ۱۲ ساعت تاریکی و آب و غذا به صورت یکسان نگهداری شدند. حیوانات به صورت تصادفی به ۶ گروه ۵ تایی تقسیم شدند: گروه کنترل غذای معمولی دریافت کردند. گروه تجربی ۱ که در روز ۶ و ۴ بارداری غلظت ۸g/Kg عصاره الکی و گروه تجربی ۲ که در روز ۶ و ۴ بارداری غلظت ۱۰g/Kg عصاره الکی و گروه تجربی ۳ که در روز ۶ بارداری غلظت ۱۲g/kg عصاره الکی میوه عروسک پشت پرده را (به صورت تزریق داخل صفاقی و تک دوز با احتساب درصد رطوبت و وزن بدن حیوان) علاوه بر غذای معمولی دریافت کردند. حیوانات ماده گروه کنترل و تجربی با حیوانات نر آمیزش داده شده (به نسبت ۱:۳) و شاخص جفت‌گیری و بارداری مشاهده اسپرم در واژن در صبح روز بعد بود پس از مثبت بودن تست، حیوان ماده از سایر حیوانات نر و ماده جدا گشته و آن روز، روز صفر حاملگی حیوان در نظر گرفته شد.

تهیه عصاره الکی: ۱۹۵۰ گرم پودر میوه گیاه عروسک پشت پرده به ۷۶۰۰ میلی‌لیتر اتانول ۸۰٪ اضافه شد. هر ۱۲ ساعت یک‌بار محلول توسط شیکر تکان داده می‌شد. محلول به مدت ۷۲ ساعت در بشری که با سلفون کاملاً پوشانده شده بود در دمای اتاق قرار داده شد و سپس با کاغذ صافی وات من شماره ۱ در قیف بوخنر با کمک پمپ خلا صاف شد و در دستگاه روتاری با دور چرخش ۶۰ و در حرارت ۳۵ درجه سانتی‌گراد محلول صاف شده تغلیظ گردید تا سرانجام حجم نهایی به ۱۲۷/۵ میلی‌لیتر رسید. وزن عصاره ۱۵۱/۷۵۱ گرم و درصد رطوبت عصاره ۲۵ درصد محاسبه شد.

اندازه‌گیری پارامترهای جفت: در روز ۱۵ بارداری، موش‌های ماده حامله توسط کلروفورم بیهوش و جفت‌ها از رحم خارج شدند و پس از اندازه‌گیری قطر با کولیس، حجم با لوله آزمایش مدرج و وزن جفت‌ها توسط ترازوی دیجیتال با

تجربی ۱ با گروه کنترل تفاوت معنی‌دار به وجود نیامده است (نمودار ۳).

۵- نتایج به دست آمده از بررسی‌های بافتی جفت از سری تجربیات روز ۴ و ۶ بارداری نشان نشان دهنده بروز مرگ برنامه‌ریزی شده برخی از سلول‌های جفت تجربی است. هسته در این سلول‌ها قطعه‌قطعه شده و بی‌نظمی در برخی سلول‌ها مشاهده می‌شود (شکل ۳).

۶- نتایج به دست آمده از بررسی‌های بافتی جفت از سری تجربیات روز ۴ بارداری نشان داد که در تعداد سلول‌های هوف بوئر جفت‌های گروه‌های تجربی ۱ در مقایسه با گروه کنترل افزایش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/05$ و گروه تجربی ۲ در مقایسه با گروه کنترل افزایش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/001$ به وجود آمده است (نمودار ۴).

۷- نتایج به دست آمده از بررسی‌های بافتی جفت از سری تجربیات روز ۶ بارداری نشان داد که در تعداد سلول‌های هوف بوئر جفت‌های گروه‌های تجربی ۱ و ۲ در مقایسه با گروه کنترل افزایش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/001$ به وجود آمده است (جدول ۲ و شکل ۴).

جدول (۱) نتایج تحلیل آماری میانگین و انحراف معیار جفت‌ها در روز ۱۵ بارداری از سری تجربیات روز ۴ ($\bar{X} \pm SEM$)

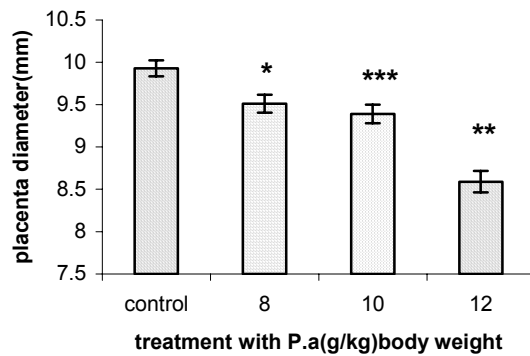
مشاهدات	قطر جفت (mm)	وزن جفت (gr)	حجم جفت (ml)
گروه تجربی ۱	$9/87 \pm 0/123$	$0/174 \pm 0/002$	$0/155 \pm 0/005$
گروه تجربی ۲	$9/47 \pm 0/091$ **	$0/165 \pm 0/003$	$0/140 \pm 0/005$ **
گروه کنترل	$9/93 \pm 0/095$	$0/175 \pm 0/002$	$0/162 \pm 0/004$
P	$p \leq 0/05$	$p \leq 0/05$	$p \leq 0/05$

$p \leq 0/05$ (*) و $p \leq 0/01$ (**): اختلاف از کنترل را نشان می‌دهد.

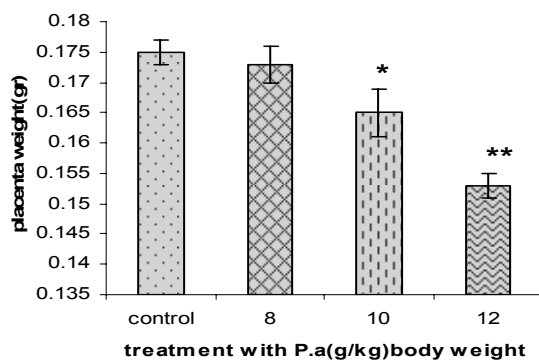
گروه تجربی ۲، ۴۲ جفت طبیعی بودند ($85/71\%$) و ۷ جفت هاله خون ($14/28\%$) را نشان دادند و از ۴۷ جفت گروه تجربی ۳، ۳۶ جفت طبیعی بودند ($76/59\%$) و ۱۱ جفت هاله خون ($23/40\%$) را نشان دادند (شکل ۲).

۳- نتایج به دست آمده از روز ۴ بارداری در مورد حجم جفت‌ها نشان می‌دهد که در اندازه حجم جفت‌ها بین گروه تجربی ۱ در روز ۴ نسبت به گروه کنترل تفاوت معنی‌دار به وجود نیامده است اما گروه تجربی ۲ در روز ۴ نسبت به گروه کنترل کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/01$ را نشان داده است (جدول ۱). و نتایج به دست آمده از اندازه قطر جفت‌ها نشان می‌دهد که در اندازه قطر جفت‌های گروه تجربی ۱ در مقایسه با گروه کنترل اختلاف معنی‌دار به وجود نیامده اما گروه تجربی ۲ کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/01$ را در روز ۴ در مقایسه با گروه کنترل نشان داده است (جدول ۱). نتایج به دست آمده از بررسی اندازه وزن جفت‌ها نشان می‌دهد که در اندازه وزن جفت‌ها بین گروه تجربی ۲ و گروه کنترل در روز ۴ بارداری کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/05$ به وجود آمده است اما گروه تجربی ۱ در مقایسه با گروه کنترل اختلاف معنی‌دار را نشان نداد (جدول ۱).

۴- نتایج به دست آمده از روز ۶ بارداری نشان می‌دهد که در اندازه حجم جفت‌ها بین گروه تجربی ۱ در روز ۶ نسبت به گروه کنترل تفاوت معنی‌دار به وجود نیامده است اما گروه تجربی ۲ و ۳ در روز ۶ نسبت به گروه کنترل کاهش معنی‌دار را در سطح $p \leq 0/001$ نشان داده است (نمودار ۱). و نتایج به دست آمده از اندازه قطر جفت‌ها نشان می‌دهد که قطر جفت‌های گروه تجربی ۱ کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/01$ و گروه‌های تجربی ۲ و ۳ کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/001$ را در روز ۶ نسبت به گروه کنترل نشان داده است (نمودار ۲). نتایج به دست آمده از بررسی اندازه وزن جفت‌ها نشان می‌دهد که در مقدار وزن جفت‌ها گروه تجربی ۲ در مقایسه با گروه کنترل در روز ۶ کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/05$ و گروه تجربی ۳ در مقایسه با گروه کنترل در روز ۶ کاهش معنی‌دار در سطح $p \leq 0/01$ به وجود آمده است اما بین گروه

نمودار (۲) مقایسه میانگین و انحراف معیار قطر جفت (mm) در گروه‌های تجربی ۳ و ۲ و ۱ مورد تزریق با غلظت‌های مختلف عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده و گروه کنترل در روز ۶ بارداری. $p \leq 0.05$ (*) و $p \leq 0.01$ (**) و $p \leq 0.001$ (***) اختلاف از کنترل را نشان می‌دهد.

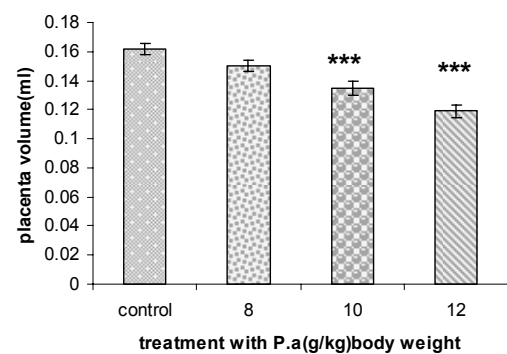

نمودار (۳) مقایسه میانگین و انحراف معیار وزن جفت (gr) در گروه‌های تجربی ۳ و ۲ و ۱ مورد تزریق با غلظت‌های مختلف عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده و گروه کنترل در روز ۶ بارداری. $p \leq 0.05$ (*) و $p \leq 0.01$ (***) اختلاف از کنترل را نشان می‌دهد.

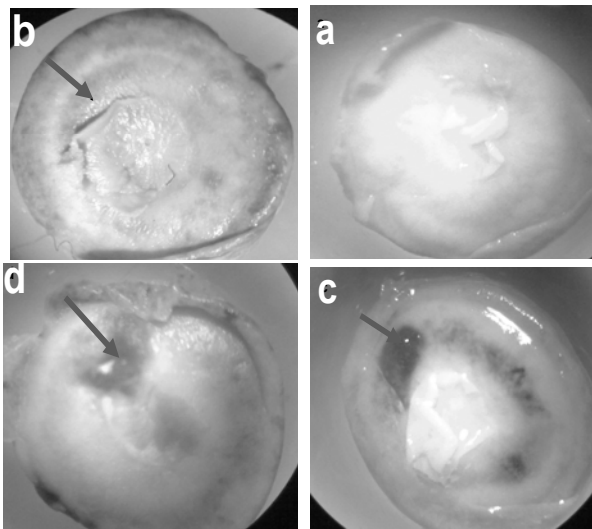
جدول (۲) نتایج تحلیل آماری میانگین و انحراف معیار فراوانی تعداد سلول‌های هوف بوئر جفت‌ها در روز ۱۵ بارداری از سری تجربیات روز ۶ ($\bar{X} \pm SEM$)

مشاهدات	فراوانی تعداد سلول‌های هوف بوئر جفت
گروه کنترل	0.5 ± 0.101
گروه تجربی ۱	2.50 ± 0.215 ***
گروه تجربی ۲	3.72 ± 0.148 ***
گروه تجربی ۳	4.18 ± 0.164 ***
P	$p \leq 0.05$

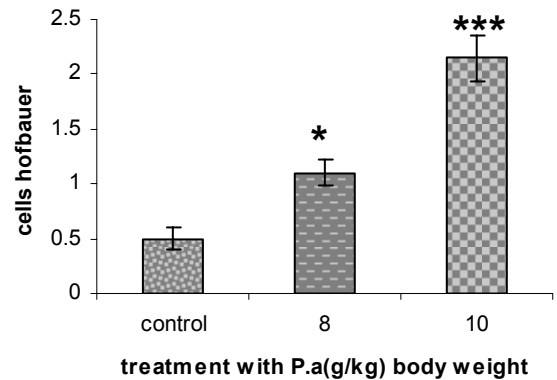
$p \leq 0.001$ (***) اختلاف از کنترل را نشان می‌دهد...

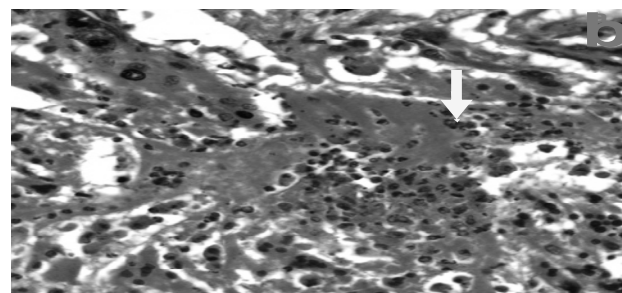
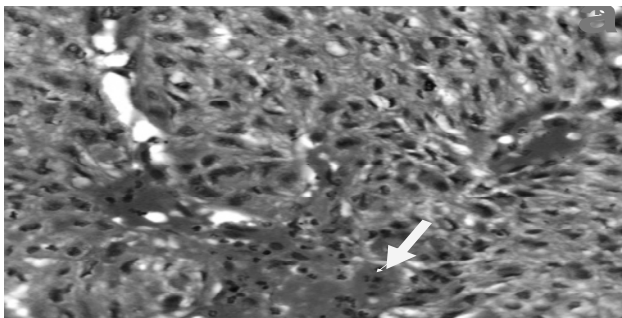
نمودار (۱) مقایسه میانگین و انحراف معیار حجم جفت (ml) در گروه‌های تجربی ۳ و ۲ و ۱ مورد تزریق با غلظت‌های مختلف عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده و گروه کنترل در روز ۶ بارداری. $p < 0.001$ (***) اختلاف از کنترل را نشان می‌دهد.

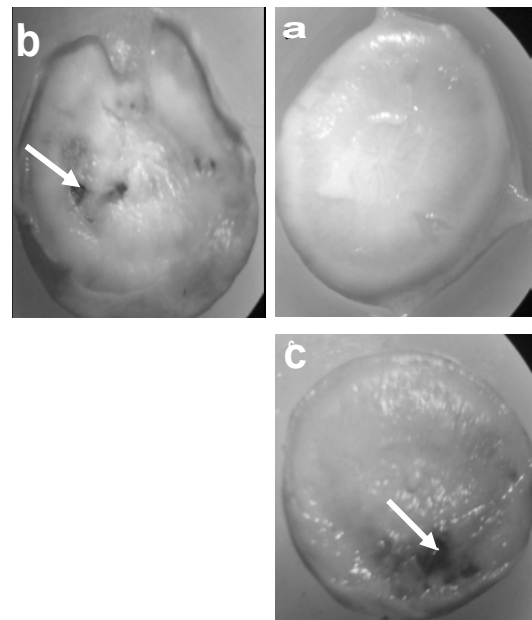
شکل (۲) استریوفتومیکروگرافی از جفت‌های گروه کنترل (a) گروه تجربی ۱ (b) گروه تجربی ۲ (c) گروه تجربی ۳ (d) در روز ۱۵ بارداری از نتایج تزریق روز ۶ بارداری به لخته خون (پیکان‌ها) در جفت‌های گروه تجربی ۱ و ۲ و ۳ توجه کنید (بزرگنمایی ۳۰×).

نمودار (۴) مقایسه میانگین و انحراف معیار فراوانی سلول‌های هوف بوئر در گروه‌های تجربی ۱ و ۲ مورد تزریق با غلظت‌های مختلف عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده و گروه کنترل در روز ۴ بارداری. $p \leq 0.01$ (*) و $p \leq 0.001$ (***) اختلاف از کنترل را نشان می‌دهد.

شکل (۳) فتومیکروگراف از مقطع طولی جفت گروه تجربی ۲ (a) از نتایج روز ۴ و جفت تجربی ۳ (b) از نتایج روز ۶ بارداری. نوک پیکان‌ها مرگ برنامه‌ریزی شده سلول را در جفت‌ها نشان می‌دهد (بزرگنمایی ۴۰۰×).

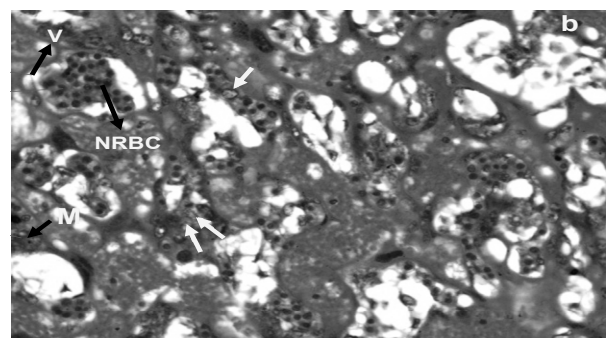
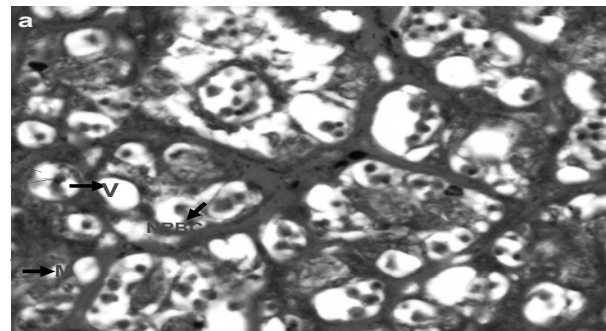

شکل (۱) استریوفتومیکروگرافی از جفت‌های گروه کنترل (a) گروه تجربی ۱ (b) گروه تجربی ۲ (c) در روز ۱۵ بارداری از نتایج تزریق روز ۴ بارداری به لخته خون در جفت‌های تجربی ۱ و ۲ توجه کنید (بزرگنمایی ۳۰×).

گردیده است. برخی از بررسی‌ها نقش ضد توموری فیزالین‌ها روی مهار رشد سلول‌های سرطانی را از طریق توقف سلول‌ها در فاز G2/M چرخه سلولی دانسته است در واقع تاثیر فیزالین‌ها از طریق کاهش بیان و فعالیت بعضی از سیکلین‌ها مثل Cyclin A, B و کاهش فعالیت Cdc2 و افزایش فسفوریلاسیون Cdc2 انجام می‌گیرد [۲۲]. از آن جایی که در سلول نرمال تشکیل کمپلکس Cdc2 - Cyclin B برای انتقال سلول از فاز G2 به M و برای ورود سلول به میتوز لازم است [۲۲] بنابراین به نظر می‌رسد که عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده با وقفه در چرخه سلولی از تقسیم و رشد سلول‌ها جلوگیری به عمل آورده باشد. همچنین این نتایج موید آن است که در روز ۶ بارداری که ارتباط جنین با مادر از طریق جفت برقرار گشته تزریق عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده به مادر تاثیر بیشتری بر کاهش رشد کمی جفت داشته است اما روز ۴ که ارتباط به طور کامل برقرار نگردیده است تاثیر عصاره کمتر از روز ۶ دیده شده است.

نتایج به دست آمده از بررسی‌های بافتی جفت مواردی از مرگ برنامه‌ریزی شده سلول‌ها را در بافت جفت نشان داد.

بررسی‌های محققان نشان داده است که در سلول‌های سرطانی تیمار شده با فیزالین‌ها فعالیت کاسپاز ۳ افزایش یافته و فعالیت این پروتئاز آپوپتوزی منجر به تسهیم PARP² (مارکر القا کننده آپوپتوزی) و شکستن کروموزوم زنجیره DNA و مهار فعالیت NF-KB³ (فاکتور ضد آپوپتوزی) می‌گردد و سرانجام آپوپتوزیس را القا می‌کند [۲۲] سیتوکروم C آزاد شده از میتوکندری نقش کنترلی مهمی در فعالیت کاسپاز و آپوپتوزیس نشان می‌دهد. با برهم کنش‌های پروتئین‌های ویژه از خانواده BCL2، سیتوکروم C از فضای بین دو غشای میتوکندری وارد سیتوسل می‌گردد و با تشکیل کمپلکسی به نام آپوپتوزوم مسیر آبشاری کاسپازها (کاسپازها پروتئازهای اختصاصی هستند) فعال شده و سلول در مسیر مرگ برنامه‌ریزی شده هدایت می‌شود. خانواده BCL2 از نوع پروتئین-

شکل (۴) فتومیکروگراف از مقطع طولی جفت گروه کنترل (a) و گروه تجربی (b) در روز ۱۵ بارداری نوک پیکان سلول هوف بوئر جفت را نشان می‌دهد (بزرگنمایی ۴۰۰×).
M مزانشیم، V وزیکول‌های خونی، NRBC گلبول‌قرمز هسته‌دار.

بحث

بررسی‌های انجام شده نشان داد که تزریق داخل صفاقی عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده به مقدار ۸ و ۱۰ و ۱۲ گرم بر کیلوگرم وزن بدن حیوان به موش‌های گروه تجربی ۱۰ و ۱۲ و ۳ در روز ۴ و ۶ بارداری توانسته بر رشد کمی جفت‌ها تاثیر گذار باشد.

در جفت‌ها مشخص شد که با افزایش دوز تزریقی به موش‌های گروه تجربی در هر دو روز از وزن، حجم و قطر جفت‌های گروه تجربی در مقایسه با گروه کنترل کاسته شده است اما در مقایسه بین روزهای تزریق معلوم گردید که روز ۶ نسبت به روز ۴ بیشتر توانسته منجر به کاهش وزن، حجم و قطر جفت‌های گروه تجربی در مقایسه با گروه کنترل شود. تزریق عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده در دوزهای ۱۰ و ۱۲ در هر دو روز باعث کاهش معنی‌دار در سطح $p < 0/05$

² -PARP (Poly ADP Ribose Polymerase)

³ - NF-KB (Nuclear factor-Kappa B)

های تراغشایی سینگل پس هستند که در غشای اندامک‌های غشایی درون سلول (شبکه آندوپلاسمی و هسته) قرار می‌گیرند و با هم بر هم کنش می‌کنند. از اعضای پیش آپوپتوزی این خانواده Bax و Bak هستند که افزایش بیان این دو سبب آزادسازی سیتوکروم C به سیتوسل و شروع آپوپتوزیس می‌شود. با دفسفریلاسیون Bad و رها شدن آن از پروتئین سیتوسلی متصل به سرین ۳-۳-۱۴ این پروتئین Bad به Bcl2 متصل شده و مانع از برهم‌کنش آن با پروتئین Bax می‌گردد و با الیگومریزه شدن Bax نفوذپذیری غشاء میتوکندری افزایش یافته و سیتوکروم C از فضای بین دو غشا آزاد و وارد سیتوسل می‌گردد سپس با اتصال به پروتئین آداپتوری Apaf1 و کاسپاز آغازگر (کاسپاز ۹) باعث تشکیل کمپلکس آپوپتوزوم می‌گردد و این کمپلکس نیز کاسپاز اجراگر (کاسپاز ۳) را فعال کرده که با فعالیت این کاسپاز سلول به سمت مرگ هدایت می‌گردد. بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده و بررسی‌های انجام شده بر روی سلول‌های سرطانی به نظر می‌رسد که عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده احتمالاً توانسته است با القا آپوپتوزیس از ادامه تقسیم سلول‌ها جلوگیری کرده باشد.

نتایج نشان داد که تزریق داخل صفاقی عصاره الکلی میوه عروسک پشت پرده به مقدار ۸ و ۱۰ و ۱۲ گرم بر کیلوگرم وزن بدن حیوان به موش‌های گروه تجربی ۱ و ۲ و ۳ در روز ۷ و ۶ بارداری توانسته باعث خونریزی در درصدی از جفت‌های گروه تجربی گردد تمایز نیافتن سلول‌های مگاکاریوسیت به پلاکت در جنین‌ها بواسطه تزریق عصاره الکلی به مادر باعث کاهش پلاکت و در نتیجه خونریزی می‌گردد. این نتیجه شاید دلیلی برای خونریزی‌های جفت باشد [۷ و ۳].

نتایج بررسی‌های میکروسکوپی مقاطع سهمی - میانی جفت - های گروه‌های تجربی در مقایسه با نمونه‌های گروه کنترل بیانگر افزایش سلول‌های هوف بوئر می‌باشد. فعالیت سیستم ایمنی بدن در افزایش سلول‌های هوف بوئر حاکی از نقش مواد موثره در عصاره الکلی بر سیستم ایمنی بدن می‌باشد در برخی از بررسی‌ها به نقش ضد التهابی و ضد تب عصاره گیاه

P.alkekengi اشاره شده است و مشخص گردیده که فیزالین‌ها به عنوان مهمترین ترکیب موجود در عصاره با کاهش نفوذ نوتروفیل و مهار تشکیل سیتوکینازهایی مثل اینترلوکین ۶ و اینترلوکین ۱۲ روی مهار فعالیت ماکروفاژها و مهار لنفوسیت اثرگذار بوده است و این فعالیت‌ها منجر به کاهش التهاب می‌گردند [۱۲]. فیزالین‌ها مشابه گلوکوکورتیکوئیدها عمل کرده و منجر به کاهش التهاب می‌گردند. فیزالین‌ها نفوذپذیری مویرگ‌ها را احتمالاً به صورت یک اثر ثانویه کاهش آزاد شدن آنزیم‌های پروتئولیتیک کاهش می‌دهند. این امر از دفع پلاسما به داخل بافت‌ها جلوگیری می‌کند. همچنین فیزالین‌ها مهاجرت گویچه‌های سفید خون به داخل ناحیه ملتهب و فاگوسیتوز سلول‌های آسیب دیده را کاهش می‌دهد. این اثر ناشی از کاهش تشکیل پروستاگلندین‌ها و لوکوترین‌ها است. فیزالین‌ها سیستم ایمنی را تضعیف کرده و موجب می‌شود که تولیدمثل لنفوسیت‌ها به طور بارزی کاهش یابد. به ویژه لنفوسیت T می‌شوند کاهش مقدار لنفوسیت‌های T و آنتی‌بادی‌ها در بافت ملتهب به نوبه خود واکنش‌های بافتی را تخفیف می‌دهد. مهار تشکیل اینترلوکین ۶ باعث کاهش تحریک ترشح آنتی‌بادی به وسیله لنفوسیت B می‌گردد و مهار تشکیل اینترلوکین ۱۲ باعث کاهش عمل اینترفرون گاما می‌شود از آن جایی که اینترفرون گاما خود سبب فعال کردن لنفوسیت B و ماکروفاژ می‌گردد بنابراین کاهش فعالیت آن منجر به کاهش فعال‌سازی لنفوسیت B و کاهش فعالیت ماکروفاژ می‌شود. فیزالین‌ها تب را نیز پایین می‌آورند به طور عمده به این علت که آزاد شدن اینترلوکین‌ها از گویچه‌های سفید خون کاهش می‌دهند که یکی از محرک‌های اصلی سیستم کنترل دمای هیپوتالاموسی است. کاهش دما به نوبه خود میزان گشادای رگی را کاهش می‌دهد.

منابع

- 10-Lee.W;Lin.K;Chen.C;Chen.Z;HJ;Lai.Y.(1991), .Induction of heat-shock response and alterations of protein phosphorylation by a novel topoisomeras II inhibitor. with angulations A, in 91 rat brain tumor cells.j.cell-physiol.146(1):66-76.
- 11-Montaserti A,Pourheydar M,Khazaei M, Ghorbani R.(2007),Anti-Fertility effects of *Physalis alkekengi* alcoholic extract in female rat.Iranian journal of reproductive medicine, Vol.5,no.1,winter PP 13-16.
- 12-Selthurman.V;Sulochana.N., (1988), The anti.inflammatory activity of *Physalis minima*. Fitoterapia.53/4(335-336).
- 13-Tamaya.T,Sato.S,Okada.H.(1986),Possible mechanism of steroid action of the plant herb extracts glycyrrhizn.glycyrrhetic acid and paeoniflorin.inhibition by plant herb extracts of steroid protein binding in the rabbit.Amjobstet gynecol:155:1134-9.
- 14-Trieschmann.M,et al.. (2007),changes in macular pigment optical density and serum concentration of its constituent carotenoids following supplemental lutein and zeaxanthin. experimental eye research: 84(4): 718-728.
- 15- Vessal.M,Fathi.N,Khoshdel.Z.(2004),Effect of Aqueous Extract of *Physalis alkekengi* Fruits on the Activity of ovarian 3 beta-and 20 alpha-hydroxysteroid dehydrogenases in late pregnancy in rat.Iran J Med Sci:Vol 29.No(4):175-179.
- 16-Vessal.M,Akmali.M,Bambae-Row N.(1999), .Thin layer chromatographic detection of steroid and alkaloid glycosides in *Physalis alkekengi* fruits.Arch Iranian Med;2:28-30.
- 17-Vessal.M,Rasti.M,Kooshesh.F. (1996), Modulation of the pituitary and basomedial hypothalamic lysyl.aminopeptidase activities by B-estradiol and/or an aqueous extract of *Physalis alkekengi* Fruits.comp Biochem physiol: 115B:267-71.
- 18-Vessal.M,Mostafavi-pour.Z,Kooshesh.F. (1995),Age and sex dependence of effects of of an aqueous extract of *Physalis alkekengi* fruits on rat
- ۱- تراب‌زاده، پ.(۱۳۷۳). بررسی اثرات بیولوژیک عصاره آبی گیاه عروسک‌پشت‌پرده بر روی رشد ونمو جنین‌های موش نژاد Balb/c در روزهای ۳ و ۴ و ۵ و ۶ حاملگی. پایان نامه کارشناسی ارشد(علوم جانوری)، واحد تهران شمال.
- 2-Amini.A, (2004),Dictionary of therapeutic plants.Tehran university,Tehran;157-159.
- 3-Basey.K;Brain.A;Mc Gaw;Wooley.jc.(1992), Phygrine,an alkaloid from physalis species phytochemistry,Val,31,No,12,PP,4173-4176.
- 4-Chataing B,Concepcion JI,Iobaton R,Usbillaga A.(1998),Inhibition of *Trypanosomea cruzi* growth in vitro by *Solanum* alkaloids: a comparison with ketoconazole.Planta Med;64:31-6.
- 5-Chiang.H;Jaw.S;Chen.CF;Kan.W.(1992), Antitumor agent,Physalin F from *Physalis angulata* Anticancer Research,12(3),PP.837-843.
- 6-Chiang.H;Jaw.S;Chen.P.(1992), Inhibitory effect of physalin B and physalin F on various human leukemia cells in vitro. Anticancer-Res.n(4)1155-62.
- 7-Dornberger.K.(1986).The Potential antineoplastic acting constituents of *Physalis alkekengi*.Var.Franchetii Mart.Pharmazie.41(4): 265-8.
- 8-Ferrira Magalhaes,H.I.,Veras,m.l.,Rocha Torres,M. Negreiros Nunes Alves,A.P.,Loiola pessoa,O.D.,Rocha silverira,E.,Costalotufu,L.V.,(...), Pessoa,C.In-vitro and in-vivo antitumour activity of physalins B and D from *Physalis angulata*.(2006),journal.of pharmacy and pharmacology,58(2),pp.235-241.
- 9-Glotter.E;Hiroson.I;Abraham.A;Sethi.P; Subramanian-SS.(1975),Steriodal constituents of *Physalis minima*(Solanaceae).J-Chem-soc-perkin-1,14:1370-4.

hepatic glucose-6-phosphate dehydrogenase activity.comp Biochem physiol; 111B:675-8.

19-Vessal.M,Rasti.M. (1995) ,.Estradiol antagonistic effects of winter cherry extract on pituitary and hypothalamic G6pD activities. Iranian J Med Sci:20:152-8.

20-Vessal.M,Yazdanian.M. (1995),comparison of the effects of an aqueous extract of *Physalis alkekengi* Fruits and/or various doses of 17-beta-estradiol on rat estrus cycle,and uterine glucose-6-phosphate dehydrogenase activity.comp Biochem physiol 112c:229-36.

21-Vessal.M;Mehrani.H,Omrani.G.(1991), Effects of an aqueous extract of *Physalis alkekengi* on estrue cyclo reproduction and uterine creatine kinase BB-isozyme in rats.J.Ethnopharmacol 34(1):69-78.

22-Wen.T,Kuan.H,Hui.Y. and Jing.G.(2006), *Physalis angulata* Induced G2/M phase arrest in human breast cancer cells. Food and chemical toxicology,Issue7,Pages974-983.

23-Zargari.A. (2003).Medical plants.Tehran university,Tehran. 3595-359.

